

ภาคผนวก ค

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. สภาพทั่วไป

การจัดตั้ง

สุขาภิบาลแม่คำ จัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๐๗ และได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลแม่คำ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒

ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลตำบลแม่คำ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๑, ๒, ๘, ๑๐, ๑๒ และ ๑๔ ของตำบลแม่คำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่จันไปทางทิศเหนือประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดเชียงรายไปทางทิศเหนือประมาณ ๔๐ กิโลเมตร มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธินผ่านในเขตเทศบาลเป็นระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร

รูปร่างของชุมชน

มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มกระจายออกไปตามแนวของลำน้ำคำฝั่งเหนือ บริเวณสองข้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ และห่างจากบริเวณที่ดินที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยออกไปจะเป็นที่ทำกิน

ขนาดพื้นที่

๕.๗๕๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๕๙๙.๓๘ ไร่

พื้นที่หมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ

หมู่ที่ ๑ บ้านแม่คำสบเป็น	พื้นที่ ๑	ตารางกิโลเมตร	หรือ ๖๒๕	ไร่
หมู่ที่ ๒ บ้านแม่คำตลาด	พื้นที่ ๐.๕	ตารางกิโลเมตร	หรือ ๓๑๓	ไร่
หมู่ที่ ๘ บ้านแม่คำบ้านใหม่	พื้นที่ ๑.๗๕๙	ตารางกิโลเมตร	หรือ ๑,๐๙๙	ไร่
หมู่ที่ ๑๐ บ้านแม่คำหลังวัด	พื้นที่ ๐.๓๕	ตารางกิโลเมตร	หรือ ๒๑๙	ไร่
หมู่ที่ ๑๒ บ้านแม่คำบ้านทุ่ง	พื้นที่ ๐.๖๕	ตารางกิโลเมตร	หรือ ๔๐๖	ไร่
หมู่ที่ ๑๔ บ้านแม่เป็น	พื้นที่ ๑.๕๐	ตารางกิโลเมตร	หรือ ๙๓๘	ไร่

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับบ้านปากว้าว หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ไร่
ทิศใต้	ติดต่อกับลำน้ำคำ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับบ้านสันนา หมู่ที่ ๓ ตำบลแม่คำ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับบ้านหนองแห้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่คำ

เขตการปกครอง

ด้านเหนือ	ตั้งแต่หลักเขตที่ ๑ ซึ่งตั้งอยู่ริมเหมืองห้วยไร่ฝั่งใต้ ห่างจากศูนย์กลางถนนพหลโยธินถึงหลักเขตที่ ๒ ซึ่งตั้งห่างจากศูนย์กลางถนนพหลโยธิน ตามแนวลำเหมือง ๖๐๐ เมตร
ด้านตะวันออก	จากหลักเขตที่ ๒ เป็นเส้นตรงไปทางทิศใต้ ถึงหลักเขตที่ ๓ ซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำคำฝั่งเหนือ ห่างจากศูนย์กลางถนนพหลโยธินตามลำน้ำคำ ๘๓๐ เมตร
ด้านใต้	จากหลักเขตที่ ๓ เลียบตามแม่น้ำคำฝั่งเหนือไปทางทิศตะวันออก ถึงหลักเขตที่ ๔ ซึ่งตั้งอยู่ตรงเส้นแบ่งเขต หมู่ที่ ๑๔ กับหมู่ที่ ๗ ตำบลแม่คำ

- ด้านตะวันตก จากหลักเขตที่ ๔ ถัดตามเส้นแบ่งเขตหมู่ที่ ๑๔ กับหมู่ที่ ๗ ตำบลแม่คำ ไปทางทิศเหนือ ถึงหลักเขตที่ ๕ ซึ่งตั้งอยู่ริมเหมืองหลวงฝั่งเหนือ จากหลักเขตที่ ๕ เป็นเส้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ บรรจบหลักเขตที่ ๑
- ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร ห่างจากเทศบาลตำบลแม่คำ ระยะทางประมาณ ๘๖๐ กิโลเมตร
 - ระยะทางจากจังหวัดใกล้เคียง จังหวัดพะเยา ห่างจากเทศบาลตำบลแม่คำ ระยะทางประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศ

- ฤดูร้อน เริ่มเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน อุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ย ๓๕ องศา
- ฤดูฝน เริ่มเดือน พฤษภาคม – กันยายน ฝนตกชุก และมีน้ำท่วมเป็นบางพื้นที่ ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย ๒๑๖.๘ มิลลิเมตร
- ฤดูหนาว เริ่มเดือน ตุลาคม – มกราคม อุณหภูมิต่ำสุด เฉลี่ย ๑๑ องศา

สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

- ลักษณะชุมชนท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ อยู่รวมกันเป็นกลุ่มหนาแน่นทางด้านใต้และตามแนวลำน้ำคำ ฝั่งเหนือ โดยมีการขยายการตั้งถิ่นฐานออกไปบริเวณสองข้างทางตามโครงสร้างการคมนาคม
- การประกอบอาชีพ มีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปในงานประเภทเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย อุตสาหกรรมในครัวเรือนและยังประกอบอาชีพควบคู่กันไป ได้แก่ รับจ้างและเกษตรกรรม

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

การคมนาคมของเทศบาลตำบลแม่คำ ใช้การคมนาคมทางบก โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ผ่านเขตชุมชนเทศบาลตำบลแม่คำ หมู่ที่ ๒, ๘, ๑๒ เป็นถนนสายหลักในการติดต่อกับอำเภอแม่สาย ส่วนการคมนาคมในเขตเทศบาลตำบลแม่คำและหมู่บ้านใกล้เคียง ใช้ถนนสายหลักของเทศบาล ๒ สาย คือ

- สายที่ ๑ แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ที่ระหว่าง กม.ที่ ๘๖๗ กับ กม. ที่ ๘๖๘ บริเวณหน้าตลาดสดแม่คำ หมู่ที่ ๒ ขนาดถนนกว้างโดยเฉลี่ย ๖.๐๐ เมตร ยาวประมาณ ๒.๕๐ กิโลเมตร จนถึงสุดเขตเทศบาลตำบลแม่คำที่บ้านแม่เป็น หมู่ที่ ๑๔ ตำบลแม่คำ
- สายที่ ๒ ตัดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ระหว่าง กม. ที่ ๘๖๗ กับ กม. ที่ ๘๖๘ บริเวณสี่แยกบ้านแม่คำบ้านใหม่ หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่คำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ขนาดถนนกว้าง เฉลี่ย ๖.๐๐ เมตร ยาว ๑.๕๐ กิโลเมตร จนถึงสุดเขตเทศบาลที่บ้านแม่คำบ้านใหม่

การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าเข้าถึงและให้บริการแก่ประชาชนครบทุกหลังคาเรือน

การประปา

มีระบบประปาหมู่บ้านครบจำนวน ๖ หมู่บ้าน

การสื่อสารและโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๑ แห่ง
- ที่ทำการองค์การโทรศัพท์ จำนวน ๑ แห่ง
- จำนวนครัวเรือนที่ใช้โทรศัพท์ ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาล
- จำนวนที่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตเทศบาล

ระบบการสื่อสารโทรทัศน์ – วิทยุ ในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ มีระบบสื่อสารที่ดี

การจราจร

สภาพจราจรในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ ส่วนมากจะอยู่ในสภาพคล่องตัว จะมีปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วนตอนเช้าช่วงโรงเรียนเช้า และช่วงโรงเรียนเลิกเพราะโรงเรียนบ้านแม่คำ (ประชานุเคราะห์) ตั้งอยู่ติดกับถนนพหลโยธิน

การใช้ที่ดิน

ที่	ประเภทที่ดิน	จำนวน (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่ทั้งหมด
๑	ที่อยู่อาศัย	๖๓๒ ไร่	๑๗.๕๖
๒	ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร	๒,๙๑๘ ไร่	๘๑.๐๖
๓	ที่ตั้งของส่วนราชการ	๓๐ ไร่	๐.๘๓
๔	ที่สาธารณะประโยชน์	๒๐ ไร่	๐.๕๖

๓. ด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ / รายได้ของประชากร

ที่	ประเภทที่ดิน	รายได้(ปี)/ประชากร(รายหัว)	ร้อยละของพื้นที่ทั้งหมด
๑	เกษตรกรรม	๖๐,๐๐๐.-	คิดจากมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
๒	ค้าขาย	๔๕,๐๐๐.-	-
๓	รับจ้าง	๓๐,๐๐๐.-	คิดค่าจ้างขั้นต่ำวันละ ๓๐๐.- บาท
๔	อื่น ๆ	๔๕,๐๐๐.-	

การเกษตรกรรม

ลักษณะการประกอบอาชีพในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ ส่วนมากจะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา และพืชผักสวนผสม เป็นต้น

การอุตสาหกรรม

การประกอบอุตสาหกรรมในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรเป็นสำคัญ ได้แก่

- โรงบ่มไບยาสูบ จำนวน ๕ โรง
- อุตสาหกรรมขนาดเล็กทออิฐบล็อก จำนวน ๑ แห่ง
- โรงสีข้าว จำนวน ๑ แห่ง

การพานิชกรรม

แหล่งพานิชกรรมทางด้านอุปโภค - บริโภคที่สำคัญของประชาชนในเขตเทศบาล

- ตลาดสดแม่คำ (เอกชน) ลักษณะตลาดเช้า จำนวน ๑ แห่ง
- ปั้มน้ำมัน จำนวน ๑ แห่ง
- ปั้มน้ำแก๊ส จำนวน ๑ แห่ง
- ร้านขายรถจักรยานยนต์ จำนวน ๔ แห่ง
- รีสอร์ท จำนวน ๒ แห่ง
- บ้านพัก จำนวน ๒ แห่ง

การท่องเที่ยว

- เทศบาลตำบลแม่คำ เป็นทางผ่านสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย คือ พระธาตุดอยตุง พระตำหนักดอยตุง พรมแดนไทย – พม่า ที่อำเภอแม่สาย
- เทศบาลตำบลแม่คำ เป็นทางผ่านสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงราย คือ วัดถ้ำป่าอาชาทอง (พระขี้ม้าป็นทบาท)

การปศุสัตว์

ลักษณะการประกอบการปศุสัตว์ในท้องที่เขตเทศบาลตำบลแม่คำ ส่วนใหญ่ประกอบการลักษณะในครัวเรือนแบบยังชีพ

๔. ด้านสังคม

จำนวนประชากรของเทศบาลตำบลแม่คำ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

หมู่ที่	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	๓๒๖	๓๖๒	๓๙๕	๗๕๗
๒	๕๒๐	๔๕๒	๕๓๗	๙๘๙
๘	๓๗๖	๓๙๐	๓๗๙	๗๖๙
๑๐	๒๕๑	๒๖๗	๓๐๙	๕๗๖
๑๒	๓๐๖	๓๖๘	๔๓๗	๘๐๕
๑๔	๒๙๓	๔๑๖	๔๕๔	๘๗๐
รวม	๒,๐๗๒	๒,๒๕๕	๒,๕๑๑	๔,๗๖๖

โครงการเศรษฐกิจระดับชุมชน

ลำดับ	รายชื่อกลุ่ม	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
๑	กลุ่มทำสวนแม่คำ	หมู่ที่ ๑ ต.แม่คำ	
๒	กองทุนเงินล้าน	หมู่ที่ ๑ ต.แม่คำ	
๓	กลุ่มชวานา - ชาวสวน	หมู่ที่ ๒ ต.แม่คำ	
๔	กลุ่มเมล็ดพันธุ์ข้าว ๒๐	หมู่ที่ ๒ ต.แม่คำ	
๕	กองทุนหมู่บ้าน	หมู่ที่ ๘ ต.แม่คำ	
๖	กองทุนหมุนเวียนเพื่อการเกษตร S.M.L	หมู่ที่ ๘ ต.แม่คำ	
๗	กลุ่มปักผ้า, พรมเช็ดเท้า	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๘	กลุ่มปุ๋ยหมัก	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๙	กลุ่มเลี้ยงไก่	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๑๐	กลุ่มทำไม้กวาด	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๑๑	กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้า, เห็ดฟาง	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๑๒	กลุ่มตีมีด	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๑๓	กลุ่มผลิตดอกไม้ประดิษฐ์และดอกไม้จันทน์	หมู่ที่ ๑๐ ต.แม่คำ	
๑๔	กลุ่มปุ๋ยชวานา	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	
๑๕	กลุ่มผู้ใช้น้ำทำนา	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	
๑๖	กลุ่มอาชีพทำไม้กวาด, ไม้ถูพื้น	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	
๑๗	สหกรณ์การเกษตรแม่จัน กลุ่มที่ ๙	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	
๑๘	กองทุนเงินล้าน	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	

ลำดับ	รายชื่อกลุ่ม	ที่ตั้ง	หมายเหตุ
๑๙	กองทุนเงินสัจจะ	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	
๒๐	ธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) อ.แม่จัน	หมู่ที่ ๑๒ ต.แม่คำ	
๒๑	กลุ่มเกษตรกร	หมู่ที่ ๑๔ ต.แม่คำ	
๒๒	กองทุนหมู่บ้าน	หมู่ที่ ๑๔ ต.แม่คำ	
๒๓	กองทุน SML	หมู่ที่ ๑๔ ต.แม่คำ	
๒๔	กองทุนฟื้นฟูเศรษฐกิจ	หมู่ที่ ๑๔ ต.แม่คำ	

การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) เทศบาลตำบลแม่คำ

รายงานรายได้เฉลี่ยครัวเรือน

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๕๙

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	แหล่งรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
			อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ปลูก เลี้ยง หาเอง		
หมู่ที่ ๑ บ้านแม่คำสบเป็น	๒๐๔	๕๗๒	๑๔๓,๙๐๓	๓๗,๒๙๕	๒๒,๗๘๗	๑๗,๐๒๖	๒๒๑,๐๑๒	๗๘,๘๒๒
หมู่ที่ ๒ บ้านแม่คำตลาด	๒๔๐	๖๕๓	๑๖๓,๖๖๘	๕๓,๕๓๕	๔๘,๑๓๗	๓๕,๐๗๗	๓๐๐,๔๑๖	๑๑๐,๔๑๓
หมู่ที่ ๘ บ้านแม่คำบ้านใหม่	๑๙๐	๔๙๓	๔๑๕,๗๒๖	๒๙,๗๗๓	๑๕,๑๔๖	๑๒,๒๔๒	๔๗๒,๘๘๗	๑๘๒,๒๔๘
หมู่ที่ ๑๐ บ้านแม่คำหลังวัด	๑๔๙	๓๑๗	๑๓๙,๐๐๕	๑๐,๗๙๕	๙,๘๖๒	๒,๔๖๓	๑๖๒,๑๒๖	๗๖,๒๐๔
หมู่ที่ ๑๒ บ้านแม่คำบ้านทุ่ง	๒๒๓	๖๒๙	๑๗๒,๕๐๒	๑๔,๘๓๗	๑๐,๓๐๒	๑๑,๕๑๑	๒๐๙,๑๕๒	๗๔,๑๕๑
หมู่ที่ ๑๔ บ้านแม่เป็น	๒๔๕	๖๗๓	๑๐๙,๖๓๗	๒๐,๘๕๒	๑๒,๕๘๓	๑๕,๙๘๔	๑๕๙,๐๕๖	๕๗,๙๐๓
ทุกพื้นที่	๑,๒๕๑	๓,๓๓๗	๑๘๖,๗๘๓	๒๘,๘๘๘	๒๐,๗๒๗	๑๖,๘๔๑	๒๕๓,๒๓๘	๙๔,๙๓๖

๕. การศึกษา ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

การศึกษา

มีสถานศึกษาให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่คำ จำนวน ๔ แห่ง

๑. โรงเรียนบ้านแม่คำ (ประชาชนุเคราะห์) ให้บริการด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา) ตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓
๒. โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่คำ (แม่คำสบเป็นราษฎร์นุกูล) ให้บริการการศึกษาระดับประถมศึกษา
๓. โรงเรียนวัดแม่คำวิทยา (โรงเรียนสงฆ์)
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่คำ

ศาสนา

มีศาสนาสถานทางพุทธศาสนา จำนวน ๓ แห่ง คือ

- วัดแม่คำสบเป็น หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่คำ
- วัดแม่คำ หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่คำ
- วัดโชติการาม หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่คำ

ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมพื้นเมืองแบบล้านนา

การสาธารณสุข

- มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ให้บริการประชาชน จำนวน ๑ แห่ง
- สถานพยาบาล จำนวน ๔ แห่ง

๖. ด้านการเมือง – บริหาร

เทศบาลตำบลแม่คำ เป็นเทศบาลขนาดกลาง มีสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๒ คน และมีนายกเทศมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง ทำหน้าที่บริหารกิจการของเทศบาล การแบ่งส่วนราชการ แบ่งออกเป็น ๕ กอง คือ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา และ ๑ หน่วยตรวจสอบภายใน